

Művészetek és a könyvtár főcímmel, ezúttal második alkalommal Győrött, augusztus 11. és 14. között megtörtént, lezajlott, végbement a Magyar Könyvtárosok Egyesülete XXV. Vándorgyűlése. Az első napon sajtótájékoztatón, kiállítási megnyitón, roppant érdekes szakmai konzultáción vehettek részt azok, akik már az első napon megérkeztek. Úgy tűnt, hogy a többség 12-re, csütörtökre időzítette érkezését, érthető módon: a plenáris üléssel ezen a napon nyílt meg „igazán” a Vándorgyűlés. A plenáris ülésen *Simon István*, Győr Megyei Város alpolgármestere köszöntötte a résztvevőket, köztük az MKE elnökén, *Horváth Tiboron* és a Kiszécsényi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesületének elnökén, *Mezei Györgyön* túl az ülés főelőadóját, *Fekete György* államtitkárhelyettesét. A plenáris ülés hosszan tartott, igen fontos dolgok hangzottak el, kiosztották a Fitz- és a Szinnyi-díjakat is. A szekcióülésekre (Audiovizuális, bibliográfiai és társadalomtudományi szekciók, Gyermekkönyvtáros és Olvasószolgálati szekciók, Közkönyvtári Egylet, Múzeumi és művészeti gyűjtemények szekciója, Műszaki könyvtáros szekció, Zenei könyvtárosok szervezete, Könyvtárostanárok szervezete) pénteken délelőtt került sor. Ugyanezen a napon tartották meg a *Fórumot a könyvtári sajtóról*.

Az utolsó, szombati napon szakmai tapasztalatcserékre és kirándulásokra mentek a résztvevők, cégbemutatókon, szakmai találkozókon vettek részt, illetve megbeszélték még közvetlenül, egymás közt, avagy szó.

A Vándorgyűlés szombaton zárta „kapuit”, a *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros* jelen száma hétfőn kerül a

nyomdába. A Vándorgyűlés legfontosabb anyagainak, előadásainak, vitáinak közzélése, összefoglalása, méltatása a következő szám(ok)ra marad.

Az elektronikus szakinformációk piaca Kelet-Európában, 1993-ban (Der elektronische fachinformationsmarkt in Osteuropa 1993) címmel egy alapvető kézikönyv első kötete jelent meg a Darmstadt, Berlin, Brüsszel, Compiègne, Haarlem, Bécs, Zürich székhelyű Hoppenstedt and Co. kiadónál, *Maria-Anna Courage* és *Alexander Vasilevic Butrimenko* szerkesztésében, munkájaként. A hatalmas kiadvány három részből áll: az elsőben a kelet-európai adatbankok részletes leírásai találhatóak, az országok rendjé-

ben, minden fontos adatukkal (eredeti és német névforma, az előállító neve és címe, a gépi működés jellemzői, típusai, a szakterület, az adatállomány nagysága, a működés kezdetének ideje, a dokumentumok nyelve(i) stb.); a másodikban tárgymutató, a harmadikban cégmutató kapott helyet. A kötet adatanyagát 1993. májusában zárták le, merítése igen széles. Felöleli Örményország, Azerbajdzsán, Beloruszia, Bulgária, Észtország, Grúzia, Kazahsztán, Kirgizisztán, Lettország, Litvánia, Moldávia, Lengyelország, Románia, Oroszország, Szlovákia, Tadzsisztán, Csehország, Türkmenisztán, Ukrajna, Magyarország és Üzbegisztán valamennyi ma működő adatbankját. A munka dandárját *Maria-Anna Courage* végezte, aki – mint a kötethez bevezetőt író *Wolfgang Lierz*, a német Matematikai és Adatbanki Társaság elnöke is hangsúlyozza – nemcsak magyar származása miatt ismeri első kézből a területet, de napi munkája során valódi könyvtári-informatikai szakreferensévé vált Kelet-Európá-

nak. (Csak zárójelben jegyezzük meg, hogy *Madame Courage* lapunknak külső tanácsadója és időnkénti fordítója.)

A hatalmas mű természetesen nemcsak felhasználók után kiált (sőt talán fordított a helyzet, minden érdekeltnek igen fontos lenne a mű beszerzése, kezűgyben tartása), hanem igazi szakmai ismertető után is. A *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros* az első gyors bemutatás után igazi szakkritikát ígér e műről olvasóinak.

Különszáma jelent meg a Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie című klasszikus, mindannyiunk által ismert német könyvtári folyóiratnak. E különszám valóságos önálló monográfia, ami talán nem igazán fogja felajzani a nyugati könyvtári szakembereket, annál érdekesebb lehet számunkra. Német–orosz kerekasztal-beszélgetést hoz *A könyvtári javak restitúciója* (Restitution von Bibliotheksgut – az első szót, mivel már az 1790–92-es országyűlés egyik kulcsszava volt, nem fordítjuk le újmagyarra) címmel. A kötetben természetesen felmerülnek az orosz–német, német–orosz történelmi, művelődéstörténeti, könyvtártörténeti kapcsolatok alakulásának kérdései is, a lényeg azonban az, hogy miként őrizhető meg, állítható helyre, miként modernizálható a két oly sok veszteséget, nem kis részben egymásnak okozott veszteséget szenvedett könyvtárügy. A különszám elsősorban nem a szenvedések, károk felsorolásában excellál, hanem valóban abban, hogy előszámolja, felderíti, miként restitválható a két könyvtár-ügy, külön-külön is, együttműködve is. A magyar olvasót az is érdekeltetheti, hogy a kerekasztalon kik vettek részt, milyen szövegekkel. Régi ismerősökre (ha nem is régi típusú szövegekre) lelhet a kerekasztal-résztevők névsorában.

Életutak címmel sárvári és Sárvár környéki személyek életrajzgyűjteménye jelent meg a Sylvester János Könyvtár (Sárvár) kiadásában (1993). Valami ilyesmire gondoltak a magyar helyismereti könyvtárügy olyan elhunyt és még ma élő nagyságai (csak utalásképpen említjük *Csüry Istvánt*, *Lisztes Lászlót*, *Bényei Miklóst*), akik mindenkor valamiféle helyi bibliográfiákat követeltek. Az **Életutak** csaknem maximálisan teljesíti az ilyenféle kiadványokkal szemben támasztható követelményeket. Alapos filológiai-történeti kutatás eredményeképp közli az alcímbe ígért gyakorlatilag összes személyiség életrajzát, életmű-bibliográfiáját, valamint a róla/róluk szóló válogatott (de milyen kitűnően válogatott) irodalmat. Hangja, értékeléseinek szelleme több mint nyitott, talán túlon túl is tágkeblű. Entzbruder Dezső, a sárvári direktórium hírhedt tagja csakolyan objektív méltatást kap benne (nagyon helyesen), mint *Vass József dr.*, a hírhedt kalocsai nagyprépost (hogy későbbi érdemeiről ezúttal ne essék szó). Kiemelkedő érdeme a műnek, hogy szereplőiről nem a lexikonokban található szöve-

get hozza, hanem önállóan kis tanulmányokat, valamint fotót is. Kitűnő kiadvány, jó példa minden hasonló készítőjének.

A **Vasi Életrajzi Bibliográfiák** 30. füzetének hőse *Káldi János* (1922–1991), költő, író, publicista, a Szombathelyi Megyei Könyvtár segédkönyvtárosa, majd csoportvezetője, később a szombathelyi Tanítóképző Intézet tanára. Az életút cikk-cakkjai az alkotásra rendelt idő felhasználásának lehetőségei-kényszerei fölöttébb bonyolulttá tették az életművet. A füzetsorozat szerkesztőinek érdeme, hogy erről a bonyolult, sok szempontból szerencsés, megint más szempontból tragikus élet- és alkotásútról tiszta, áttekinthető, paradigmikus képet nyújtottak. Bibliográfiai szempontból szuperteljesítményt nyújtottak, annál is inkább, mivel a műfajok útvésztojében megtalálták a helyes, követhető utat. A kisded kötet alapműve lesz nemcsak az újkori magyar irodalom-, de a könyv- és könyvtártörténet kutatóinak is.

